

29. мај

Мина Ћирић, Галина Максимовић, Неда Гојковић, Маша Радић

... и остали

Установа културе „Вук Стефановић Караџић“ Београд

Mina Ćirić, Galina Maksimović, Neda Gojković, Maša Radić

... and Others

The Cultural Institution "Vuk Stefanović Karadžić" Belgrade

Режија: СТЕВАН БОДРОЖА
Сценографија: МИЛАН МИЛАДИНОВИЋ
Костимографија: ВЛАДИСЛАВА ЈОЛЏИЋ

Улоге

АНЂЕЛА ЈОВАНОВИЋ
БОЈАНА ЗЕЧЕВИЋ
ЖЕЉКО МАКСИМОВИЋ
НИКОЛА ШУРБАНОВИЋ

Представа траје 1 сат и 30 минута

Фото: Александар Црногорац

Director: STEVAN BODROŽA
Stage Design: MILAN MILADINOVIĆ
Costumes: VLADISLAVA JOLDŽIĆ

Cast

ANĐELA JOVANOVIĆ
BOJANA ZEČEVIĆ
ŽELJKO MAKSIMOVIĆ
NIKOLA ŠURBANOVIĆ

Duration 1 hour and 30 minutes

Photo: Aleksandar Crnogorac

Списатељице

Мина Ђирић

Рођена је 1994. у Београду. Дипломирала драматургију на Факултету драмских уметности у Београду (2017). Тренутно похађа мастер драматургије.

Изведене представе: *Трамвај звани Самоћа* (коауторка; УК „Вук“, р. Стеван Бодрожа), *Трезнилишће* (по драмским текстовима Николаја Кољаде; УК „Вук“, р. С. Бодрожа), *Плен* (драматургија; сцена „Мата Милошевић“, р. Јована Стојановић), *Скоро ња драма* (драматургија; УК „Вук“, р. Максим Милошевић), *Здраво, ми смо оркестар* (ауторка; Београдска филхармонија), *Све што нико не сме* (ауторка; фестивал „Звездариште“), *На њола њуша*, драматизација бајке *Принцеза на зрну жршца* (ауторка, Дом културе Раковица), *Нисам крива* (ауторка; ДАДОВ, р. Владан Ђурковић), *...и остали* (коауторка; УК „Вук“, р. С. Бодрожа), *Himmelweg* (драматургија; АКУД „Бранко Крсмановић“, р. М. Милошевић)

Изведена јој је радио драма *Шах-мај* (Драмски програм Радио Београда, р. Александар Малданер). Уврштена је у књигу *Приче с малој од мора* (збирка драмских текстова Филипа Јокановића, Павла Лазаревића, Милице Костић, Ирине Субаков, Мине Ђирић и Сташе Петровић).

Галина Максимовић

Рођена 1993. у Зрењанину. Апсолвенткиња драматургије на ФДУ Београд.

Једна од ауторки текстова за представе *Трамвај звани самоћа* (2017), *...и остали* (2018), обе премијерно изведене у Установи културе „Вук Стефановић Караџић“ у режији С. Бодроже. У истој Установи радила је као једна од драматуршкиња на представи *Трезнилишће* (2017), по текстовима Н. Кољаде, у режији С. Бодроже.

Добитница *The Best Young Critic Award* за филмску критику, 2016. Награду додељује фестивал AltCine Action! у Атини, а награда је подразумевала учешће у целогодишњем програму филмске писмености у оквиру балканских филмских фестивала. Похађала је неколико радионица филмске критике у Србији, укључујући и Летњу школу драматургије у оквиру Фестивала филмског сценарија у Врњачкој Бањи, 2016. Сарађивала је

са кинеским онлајн часописом *Cinephilia* као филмска критичарка, а рад о српском филму почетком 2000-их објављен јој је у румунском часопису *Hyperkino* у издању универзитета Hurepion.

Превела је драму *Црвена Цона* Логана за Град театар Будва (2016). Добитница награде „Јосип Кулунџић“ ФДУ Београд за изузетан допринос у области позоришта, филма, радија, телевизије или критике (2017).

Неда Гојковић

Рођена 1994. у Београду. Апсолвенткиња драматургије на Факултету драмских уметности у Београду. Током студија сарађивала је на бројним студентским позоришним и филмским пројектима. Похађала је радионицу филмске критике

код Ивана Велисављевића у оквиру Фестивала сценарија у Врњачкој бањи (2016). Писала је сценарио за филм *Надживећи корњачу* (са Катарином Живановић, која потписује и режију), који је 2017. награђен као најбољи БХ филм на Сарајевском филмском фестивалу. Радила је као драматург на пројектима ауторке Душанке Стојановић Глид – *Музичко-драмски манифест* (премијерно изведен у Задужбини Илије М. Коларца, 2017) и *Најгоре најбоље време* (премијерно изведен у Српском културном центру у Паризу). С редитељем Стеваном Бодрожом сарађивала на представама *Трамвај звани самоћа*, *Трезнилишће* (адаптација три комада Николаја Кољаде), *...и остали*. Тренутно ради на монодрами о Вивијен Ли *Ја нисам била овде*, која ће имати премијеру у текућој позоришној сезони, на сцени УК „Пароброд“.

Добитница награде „Јосип Кулунџић“ ФДУ Београд за изузетан допринос у области позоришта, филма, радија, телевизије или критике (2017).

Маша Радић

Рођена 1993. у Београду. Уписала је драматургију на Факултету драмских уметности у Београду, 2012. Учествовала у писању сценарија за бројне кратметражне и средњометражне студентске филмове, написала и неколико изведених радио драма. Њена прва професионална представа *Трамвај звани самоћа*, у режији Стевана Бодроже, доживела је запажен успех, те је с њим наставила сарадњу на представама *Трезнилишће*, *...и остали*.

Редитељ

Главна теза наше представе јесте **да је сваки појединац, бар у неком тренутку или периоду свог живота, мањина**. Када се неко разболи, мањина је, јер више је здравих него болесних, када

оде у пензију, део је мањине, јер више је радно способних и запослених него оних који су завршили свој радни век, када је неко родитељ ЛГБТ особе, мањина је, јер више је родитеља стрејт него геј популације. Кад би људи схватили да мањине нису монолитне скупине, које стоје у опозицији спрам већине, да је епитет „мањина“ флуидан и свеобухватан, да се мањином постаје на разне начине, од којих већина не зависи од слободне воље појединца, много би се лакше подизала свест о важности добронамерног поступања већине према мањини. У коначници, свако од нас често не може ни да наслути како је бити мањина, док не схвати да у неком сегменту живота то јесте и не осети хладноћу већине спрам сопствене потребе или проблема.

Однос према мањинском, према слабом, према посебном и другачијем, јесте фундамент човечности, предуслов здравог друштва, простор у ком главну лекцију, која омогућава просперитет, уче оне друштвене заједнице које истински желе да напредују. Толеранција према мањинама није активистичка флоскула и вешт политички маневар „проевропских“ политичара. Она је начин живота, она је лековита пракса која укида самопрезир, једну од највећих бољки нашег друштва, јер

кроз њу сваки појединац има шансу да прихвати, пре свега, самога себе то јест оно у њему што је посебно, можда слабо, неуклопљено у владајуће премисе исправности или нормалности.

О томе смо у овој представи желели да испричамо четири приче из пера младих и даровитих списатељица Мине Ђирић, Неде Гојковић, Галине Максимовић и Маше Радић.

Стеван Бодрожа

Рођен 1978. у Београду. Завршио је позоришну режију на београдском Факултету драмских уметности. Више од петнаест година професионално је активан на позоришним сценама у Србији, Црној Гори, Босни и Херцеговини и Аустрији. Режирао је у Београдском драмском позоришту, Битеф театру, Народном позоришту Београд, Атељеу 212, Малом позоришту „Душко Радовић“, Драми и опери „Мадленијанум“, Црногорском народном позоришту, Мостарском театру младих, Босанском народном позоришту Зеница, Театру Nestroyhof-Намаком и Hundsturm театру у Бечу, као и у низ других позоришта. Девет година предавао је на Факултету драмских уметности у Београду. Режирао је текстове значајних класичних и савремених писаца.

Режије (избор): *Медеја*, *мајеријал* Х. Милера, *Прометјеј у оковима* Есхила, *Ифигенија на мртви* у *Аулиди* Еурипида, *Учене жене* Молијера, *Госи* од мора Ибзена, минијатуре Самјуела Бекета.... Режије савремених текстова: *Госиодин* Филипа Лолеа, *Лице* од *иламена* Маријуса фон Мајенбурга, *Мали Геза* Јаноша Хаја, *У самоћи љамучних љоља* Б.-М. Колтеса, *Ласице* Бојана Мијовић, *o.REST IN PEACE* Јетона Незираја, *Млијeko* у *ираху* Драгане Трипковић, *Пуљољци* Сање Домазет (по мотивима поезије Васка Попе), *Смећарник* Косте Пешевског и многе друге.

Учешће на фестивалима (избор): „Јоаким Вујић“, МЕС, Битеф, Југословенски позоришни фестивал Ужице, Фестивал босанскохерцеговачке драме, Бијенале црногорског театра... Двоструки добитник награде за најбољу режију на Фестивалу „Јоаким Вујић“, једанпут на Фестивалу савремене босанскохерцеговачке драме. Награду за најбољу режију добио је и на Фестивалу праизведби у Алексинцу. У последњих неколико сезона остварује запажену сарадњу са Установом културе „Вук Стефановић Караџић“ – *Casa Novak* Тамаре Бијелић, *Трамвај звани самоћа* (омнибус Мине Ђирић, Галине Максимовић, Маше Радић и Неде Гојковић), *Трезнилишће* (по мотивима драма *Мурлин Мурло*, *Бајка о мртвој царевој кћери* и *Праћка* Николаја Кољаде), *...и остали* (омнибус Мине Ђирић, Галине Максимовић, Неде Гојковић и Маше Радић) и *Код шејџана или једна добра жена* Сање Савић. Својевремено је учествовао у оснивању Пароброд театра.

Критика

Гласови младих

Драгоценна прилика да на једном месту проверите таленат чак четири нова (женска) гласа домаће драматургије, па чак и у оваквом, врло сведеном облику, заиста је ретка и на неки начин ексклузивна, те најпре треба дати безрезервну подршку продуцентима и УК „Вук“, који су се одважили на овакав пројекат. У тој похвали одмах треба додати и још једну димензију више, јер ово је, у ствари, ангажовани пројекат, с активистичким ако не и политичким конотацијама. Четири приче у ...*осиљалима* заправо се баве маргиналицима и односом њихове најближе околине према Ромима, менталним проблема, насиља у породици па до „ејџизма“ и реконвалесценције.

На једноставној сцени, са три стране окруженој публиком, са сведеном, али показатељном функционалном сценографијом, четворо очигледно врло надахнутих глумаца (Анђела Јовановић, Бојана Зечевић, Жељко Максимовић, Никола Шурбановић) с лакоћом прелазе из улоге у улогу у овим режиски једноставно постављеним, потентним сегментима, који директно иду на реакцију гледаоца и рачунају на изазивање, ако већ не његове емпатије, онда бар на гледаочево сагледавање и разумевања контекста одређеног проблема.

Режија Стевана Бодроже је полетна и значењски разговетна, поставке су једноставне али ефектне и добро визуелно транспонују и подвлаче основне тезе текста. На пример, у другој причи, где је читава сцена постављена на изузетној косини, на којој глумци имају проблем да се одрже, а све то током покушаја учитељице да наизглед разумним (а у ствари дубоко расистичким) аргументима објасни мајци ромског дечака (и самој себи), захтев других родитеља да се дечак избаци из школе. (...) Вероватно најзаокруженији, психолошки најделикатнији је трећи сегмент (ауторка Неда Гојковић), где је једна породична драма сагледана из неколико перспектива. Политички је најпрецизнији други сегмент (написала Галина Максимовић), који се бави већ поменути свакодневним расизмом који смо заборавили и да примећујемо. Први сегмент који се бави ЛГБТ популацијом (написала Мина Ћирић) је најстилизованији, док је четврти (написала Маша Радић) корпусом тема које захвата сигурно најамбициознији.

Треба имати у виду да су ово заиста млади гласови, тако да текстови понекад имају почетничких проблема – нагомилавање мотива, прибегавање општим местима, фокусираност на детаље, али све у свему, ...и

осиљали представља нам четири нове и, рекло би се, значајне ауторке са већ достигнутим професионалним занатским умећем и оно што је најважније, са причама које су њима важне и које оне искрено и дубоко осећају. Представа је на неки начин генерацијска, и по теми и по њеним ауторима, те је заиста било дивно видети до суза дирнуте младе људе у публици који су спонтано и са страшћу реаговали на проблеме који су им представљени на сцени. Треба нам више оваквих представа.

Бобан Јевтић (НИН, 8. 3. 2018)

(...) Оно што је на мене оставило јак утисак јесте животан и ангажован текст, као вечита борба обичних људи, из нашег потенцијалног окружења. Ова тематика подиже свест публике и актуелизује проблеме мањинских група и њихових пријатеља и породице. Описује људе из блиске визуре и даје наду да постајемо толерантнији и свеснији проблема са којима се они сусрећу. Помаже нам да разумемо нашу обавезу да градимо једно срећније друштво. Зато је савремени текст важан, поготово у време када институције и образовни механизми закажу или су спори и недовољно ефикасни. Тада се оставља простор младим људима, као гласу будућности и једне наде у лепше сутра.

Захваљујући ангажованим представама освешћујемо тренутак битисања овде и сада и кроз остварење сваког оваквог уметничког пројекта померамо се корак напред као друштво и појединац.

Марко Радојичић (Ојџимисци)

Writers

Mina Ćirić

Born in 1994 in Belgrade, Mina Ćirić graduated in Dramaturgy from the Faculty of Dramatic Arts in Belgrade (2017). She is currently an MA student of Dramaturgy. Her staged plays include: *A Streetcar Called Loneliness* (co-author; CI "Vuk", d. Stevan Bodroža), *Drunk Tank* (after dramatic texts by Nikolay Kolyada; CI "Vuk", d. S. Bodroža), *Loot* (dramaturgy; "Mata Milošević" Stage, d. Jovana Stojanović), *Almost an Evening* (dramaturgy; CI "Vuk", d. Maksim Milošević), *Hello, We Are the Orchestra* (author; Belgrade Philharmonics), *Everything We Dare Not To* (author; Festival "Zvezdarište"), *Halfway*, dramatization of the fairy tale *The Princess and the Pea* (author, Cultural Centre Rakovica), *I'm Not Guilty* (author; DADOV, d. Vladan Ćurković), *...and Others* (co-author; CI "Vuk", d. S. Bodroža), *Himmelweg* (dramaturgy; AKUD/Academic Cultural-Artistic

Galina Maksimović

Born in 1993 in Zrenjanin Galina Maksimović is a final-year student at the Faculty of Dramatic Arts in Belgrade.

She has co-authored the play *A Streetcar Called Loneliness* (2017), *...and Others* (2018), both of which premiered at the Cultural Institution "Vuk Stefanović Karadžić" directed by S. Bodroža. For the same Institution she has been one of the dramaturges for the play *Drunk Tank* (2017), made after the texts by Nikolay Kolyada, directed by S. Bodroža. With her colleagues from the FDA, Galina has worked on several theatre and radio projects.

She has received the "Josip Kulundžić" Award from the Faculty of Dramatic Arts in Belgrade for extraordinary contribution in the fields of theatre, film, radio, television or criticism (2017).

Neda Gojković

Born in 1994 in Belgrade, Neda Gojković is a final-year student at the Faculty of Dramatic Arts in Belgrade. She has authored the script for the film *To Outlive a Tortoise* (with Katarina Živanović, who directed it), which was awarded as the best B&H film at the Sarajevo Film Festival. She has worked as a dramaturge on projects of the authoress Dušanka Stojanović Glid – *Muzičko-dramski manifest (Musical-dramatic Manifesto)*, premiered at the Ilija M. Kolarac Endowment in 2017) and *The Worst Best Time* (premiered at the Serbian Cultural Centre in Paris). Collaborations with director Stevan Bodroža include plays *A Streetcar Called Loneliness*, *Drunk Tank* (adaptation of three plays by Nikolay Kolyada), *... and Others*. She has received the "Josip Kulundžić" Award from the Faculty of Dramatic Arts in Belgrade for extraordinary contribution in the fields of theatre, film, radio, television or criticism (2017).

Maša Radić

Born in 1993 in Belgrade, Maša Radić enrolled at the Faculty of Dramatic Arts in Belgrade in 2012. She has taken part in writing scripts for a number of short and medium-length student films, and has written several produced radio dramas.

Her first professional play *A Streetcar Called Loneliness*, directed by Stevan Bodroža, was very successful, so she continued collaborating with him on the plays *Drunk Tank*, and *...and Others*.

Director

Stevan Bodroža

Born in 1978 in Belgrade, Stevan Bodroža graduated in Theatre Directing from the Faculty of Dramatic Arts in Belgrade. He has been professionally active for more than fifteen years on theatre stages in Serbia, Montenegro, Bosnia and Herzegovina and Austria. He has worked as a director for the Belgrade Drama Theatre, Bitef Theatre, National Theatre Belgrade, Atelier 212, Little Theatre "Duško Radović", Drama and Opera "Madlenianum", Montenegrin National Theatre, Mostar Youth Theatre, Bosnian National Theatre in Zenica, Theatre Nestroyhof-Hamakom and Hundsturm Theatre in Vienna, as well as a number of other theatres. He has taught for nine years at the Faculty of Dramatic Arts in Belgrade and directed texts by major classical and contemporary authors.

He has won the best director award from the "Joakim Vujić" Festival twice, and from the Festival of Contemporary Bosnian-Herzegovinian Drama once. He has been awarded the best director prize at the World Premiere Festival in Aleksinac as well. In the last couple of seasons he has been successfully collaborating with the Cultural Institution "Vuk Stefanović Karadžić". He was a co-founder of the Parobrod Theatre.

Review

Voices of the young

A precious opportunity to check in one place the talents of as many as four new (female) dramaturgical voices, even if in this very, very reduced form, is really rare, and in a certain way exclusive, so first of all an unreserved support is in place to the producers and the CI "Vuk" for taking up this challenge. This praise is to be complemented by yet another dimension, because this is, in fact, an engaged project, with activist, if not political, connotations. Four stories in *...and Others* actually deal with marginalised groups and the attitude of their immediate environment towards them - from LGBT population, through everyday racism towards the Roma people, mental problems, domestic violence to "ageism" and convalescence.

On a simple stage, surrounded by the audience from three sides, with a reduced, but apparently functional design, four obviously very inspired actors and actresses (Anđela Jovanović, Bojana Zečević, Željko Maksimović, Nikola Šurbanović) easily switch from role to role in these simply staged potent segments directly aiming at the audience's reactions and counting on provoking if not their empathy, then at least the spectator's perception and understanding of the context of a particular problem.

Stevan Bodroža directed it in an enthusiastic and articulate way, the settings are simple but effective and they visually transpose and underline the main theses of the text well.

Boban Jevtić (НИН, 8. 3. 2018)